

Sanering Grote Laak

16
jun
2025

Tussen 2021 en 2026 voert de Vlaamse overheid (De Vlaamse Milieumaatschappij = VMM en de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij = OVAM) in samenwerking met Tessenderlo Group saneringswerken uit in en langs de Grote Laak. De Grote Laak is bijna 30 km lang en loopt door 4 gemeenten: Leopoldsburg, Tessenderlo, Laakdal en Geel. De sanering loopt over een traject van 18 km en is opgedeeld in vier deelgebieden.

Het doel? Een propere waterloop met nieuwe kansen voor natuur en landbouw in het valleigebied én een veilige leefomgeving voor de bewoners en recreanten.

Saneringswerken deelgebied 4 van start: zomer 2025

Op 15 juli starten de werken voor de sanering van de Grote Laak in **Deelgebied 4** (vanaf de monding van de Kleine Laak tot aan de monding in de Grote Nete). Er zullen eerder al voorbereidende werken worden uitgevoerd, waardoor er extra bedrijvigheid te zien is in de omgeving. Dit deelgebied is deels gelegen in natuurgebied.

Over de saneringswerken

Nik Dezillie van de Vlaamse Milieumaatschappij is betrokken bij dit project en vertelt ons er meer over.

Waarom is de sanering van de Grote Laak noodzakelijk?

Nik: "Door de industriële activiteit langs de Grote Laak, is er een historische verontreiniging met zware metalen en chloriden ontstaan. Hier zijn risico's voor zowel mens als milieu aan verbonden. Door de aanpassing van de lozingsnormen in 2014 werd een duurzame sanering van de waterloop en vallei mogelijk. Met de sanering graven we de vervuilde grond van de oevers af en verwijderen we het vervuilde slib en een deel van de vaste bodem van de Grote Laak. De oevers en de vaste bodem worden nadien weer aangevuld met propere grond."

Wordt de sanering in één keer uitgevoerd?

Nik: "De sanering loopt over een traject van 18 km. Om dit behapbaar te houden, werden de saneringswerken opgedeeld in vier fasen of deelgebieden. De eerste fase (voornamelijk op grondgebied Tessenderlo) is reeds afgerond. De sanering van deelgebied 2 wordt opgestart in september '23. De oorspronkelijke bedoeling was om daarna deelgebied 3 en tenslotte deelgebied 4 aan te pakken. Omwille van het NARMENA-project (zie verder) is deelgebied 4 nu naar voor geschoven, eind 2023 is de start van deze werken voorzien. De werken in deelgebied 3 zijn gepland in de periode 2024-2025."

En hoe gaat zo'n sanering in z'n werk?

Nik: "De eerste stap is de opmaak van het bodemsaneringproject (BSP). Per deelgebied wordt een BSP opgesteld. Het BSP is een rapport dat de uitvoeringswijze van de bodemsaneringswerken en de nazorg vastlegt. De saneringswerken worden vervolgens aanbesteed. De uitvoering zelf start met het vrijmaken van de werkzone. Op het einde van elk deelgebied installeren we een slibvang. Dit is een lokale verbreding van de rivier die ervoor zorgt dat bezinkbare deeltjes die zijn losgekomen en worden meegevoerd, terug kunnen bezinken en zich zo niet verder in de rivier verspreiden. Vervolgens kan er gestart worden met de sanering zelf. Het slib van de waterbodem, 20 cm van de vaste bodem en de oevers worden afgegraven. We graven de oevers af op plaatsen waar dit om ecologische redenen verantwoord is. De oevers en beekbodem worden weer aangevuld met schone grond. De oeveraanwinning is vooral noodzakelijk op de plaatsen waar men vroeger het vervuilde slib op de oevers legde. Het vervuilde materiaal afkomstig uit de Grote Laak wordt tijdelijk op een perceel gestockeerd zodat al het water uit de bodem kan lekken. Uiteraard wordt er bij deze ontwatering nauwlettend op toegezien dat we de omgeving niet vervuilen. De verontreinigde grond gaat naar een speciale site en wordt daar onder strenge milieuvorwaarden bewaard. De slibvang blijft een tijdje na de werken aanwezig om de eventuele restanten van vervuiling op te vangen. We zullen de kwaliteit van het afgezette materiaal opvolgen en de slibvang regelmatig leegmaken. Nadien zal deze verlanden en zal zich hier een rietmoeras ontwikkelen."

Impact voor de inwoners

Gaan inwoners iets van deze werken zien of merken?

Nik: "In de eerste fase zullen er op bepaalde plaatsen struiken en bomen gerooid moeten worden, om de werkzone toegankelijk te maken. Vooraf is er al een goede afweging gemaakt welke begroeiing we moeten verwijderen en welke kan blijven staan. Daarnaast moeten we de eerste 5 m langs bepaalde waterlopen vrijhouden om later onderhoud aan deze waterlopen mogelijk te maken. Bij de effectieve saneringswerken, zal je natuurlijk ook de zware machines in beweging zien. We proberen de hinder voor buurtbewoners en de natuur zoveel mogelijk te beperken, o.a. door te werken met een geluidsarme hybridekraan, stalen rijplaten, enz. Maar de tijdelijke ongemakken die met de werken gepaard gaan, wegen niet op tegen de mogelijke langetermijneffecten van de vervuiling op mens en natuur. Bij zulke werken is er onvermijdelijk een impact, maar we proberen deze tot een minimum te beperken. Vooraf gebeurde een uitgebreide studie met de verantwoording waarom sommige ingrepen noodzakelijk zijn."

Daarnaast is er ook sprake van gecontroleerde overstromingen.

Nik: "Het gesaneerde gebied krijgt minstens dezelfde bescherming tegen overstromingen als daarvoor. Een uitzondering zijn sommige oevers in natuurgebied waar we de Grote Laak meer ruimte geven. Zo verminderen we de overstromingskans in de andere gebieden en helpen we de natuurontwikkeling een handje. Vroeger werden waterlopen rechtgetrokken en ingedijkt om percelen droog te krijgen en het water zo snel mogelijk af te voeren. Dit geeft problemen van wateroverlast in de stroomafwaartse gebieden. Samen met de saneringswerken doen we daarom ingrepen om dit recht te zetten. Waar mogelijk zullen we de oude meanders opnieuw aansluiten en er worden ook nieuwe meanders

gegraven, dit zijn bochten die de rivier verlengen. In droge periodes zorgen deze meanders voor extra water en in natte periodes creëren ze een extra buffercapaciteit. De meanders zijn bovendien een belangrijke meerwaarde voor de natuur en biodiversiteit."

Deelgebied 4 zal nu voor deelgebied 3 worden aangepakt, waarom is dat?

Nik: "Deelgebied 4 kadert in een Europees project, nl. NARMENA, en die deadline nadert stilaan. Binnen dit project onderzoekt men hoe natuurlijke biologische processen kunnen helpen bij de sanering. In deelgebied 4 zullen de vervuilde zones van het Zammelsbroek en Trichelbroek vernat worden zodat de vervuiling permanent onder het grondwaterpeil komt te liggen. Hierdoor wordt de vervuiling vastgehouden in de bodem. Hiervoor zijn een aantal ingrepen nodig: de aanleg van drempels in de Grote Laak om het waterpeil lokaal op te stuwen, de aanleg van waterinlaatpunten, een oppervlakkige afgraving binnen deze gebieden en een aanpassing van de lokale waterhuishouding om te verhinderen dat water uit de gebieden zou wegvloeien bij lage waterstanden. Het effect van deze maatregelen op de vervuiling zal binnen het Narmena-project opgevolgd worden."

Meer weten?

Alle gedetailleerde informatie over dit project vind je op:

- <https://ovam.vlaanderen.be/web/grotelaak/>
- <https://ovam.vlaanderen.be/web/grotelaak/over-de-werken>
- of neem contact op met de dienst Omgeving, omgeving@laakdal.be.

Foto's: ©VMM

📞 Contactinformatie

- **Omgeving**

Gemeentehuis

Markt 19
2430 Laakdal

- T 013 67 01 10
- omgeving@laakdal.be

Openingsuren

Vandaag open van 09:00 tot 12:00

Morgen gesloten

[Alle informatie](#)